

Det er godt at se, at befolkningen er klar til at betale meget for at undgå støj. Det er også befolkningens engagement, som har stoppet flere motorvejsplaner i naturområder.

Støjbekæmpelse.

Støj har alt for længe været et overset problem

KRONIK

Vibeke Schaffalitzky de Muckadell, læge, Øster Hæsing, og Niels Jørgen Langkilde, formand for Patientforeningen, fhv. MF, Sandholts Lyndelse

Den grønne omstilling er i gang, men der skal sættes mere tryk på. Ikke kun på grund af klimaet og miljøet, men også på grund af mulighederne for at mange flere kan leve et sundt liv. Den grønne omstilling skal betyde, så vi også får rigtig mange sundhedsgevinster.

Når vi skifter fra fossile brændsler i bilerne, boligerne og erhvervene til grøn el og brint, så er der sundhedsgevinster, da luftforureningen reduceres mærkbart. Det er kendt viden. Kendt er det også, at det giver et bedre CO₂-regnskab at bygge i træ.

MEN ET HELT særligt område er støjen. Den var med i miljøbevægelsens første fase i slutningen af 60'erne som kampen mod "røg, støj og møg". Siden har støjdebatten været stille. Vel er der på det seneste investeret milliardbeløb i støjafskærmninger, støjdæmpende asfalttyper og vinduer med tre lag glas, men set i forhold til problemets størrelse, så er det dråber i støjhavet.

Den nye undersøgelse fra Syd-dansk Universitet har Avisen Danmark sat fokus på. Det forhold skal der lyde en stor tak for både til universitetet og avisen.

Støjens invaliderende virkning har længe været kendt. Ørelægerne ved, at høreskader ofte sker på baggrund af alt for voldsom støj. Om det er skud under jagt, dagligt støjende arbejdsmiljø på en arbejdsplads eller en bopæl tæt ved en støjende hovedfærdselsåre er lige meget.

Hvis ikke høretabet behandles, er risikoen øget for demenssygdomme. Er skaden sket, så er høreapparater en mulighed for at undgå demensen, men bedre er det naturligvis at forebygge. Den forebyggelse skal vi have med i den grønne omstilling fra familierne og skolerne til brug i resten af livet.

DER SKAL STILLES krav til de store vej-

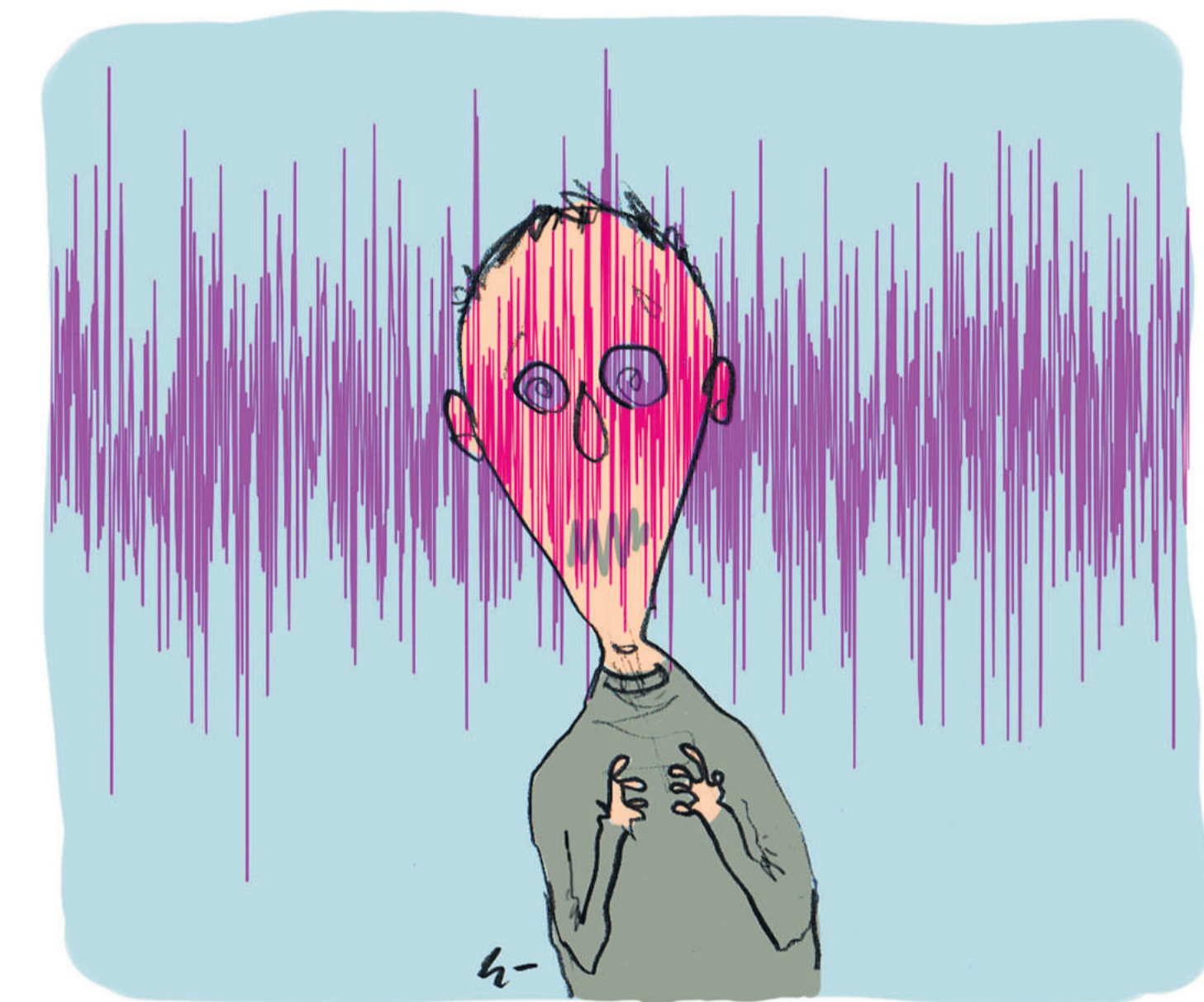

Illustration: Gert Ejton

og baneanlæg. Støjdæmpende asfalt og krav til mindre motorstøj er selvfølgelig veje. Når el- og brintbiler for alvor skal på vejene, så skal de være ledsaget af krav til lav støj udvikling, og det skal gælde alle køretøjer. Både støj og luftforurening skal ned fra biler, lastbiler, baner, fly og skibe.

Egenbeskyttelse er nødvendig. Støjdæmpning ved vinduer, arkitektur og beplantning skal i brug i og ved hjemmet og på arbejdspladserne. Selv om andre burde være dem, der reducerede støjen, så må vi anbefale, at man selv tager fat. Det hjælper så meget på helbredet og det psykiske velbefindende, at det er værd at investere i. En stærk folkeoplysning på området er nødvendigt. Den skal i den grad omfatte, hvad den enkelte kan gøre for såvel at støj mindre som forbygge støj fra an-

dre.

Det er i den forbindelse god læsning at se, at befolkningen er klar til at betale meget for at undgå støj. Det er også befolkningens engagement, som har stoppet flere motorvejsplaner i naturområder. Eventuelt nye motorveje og baner bør designes, så støjen ikke bliver en plage for store områder. Lokalplaner og kommuneplaner skal sikre, at der ikke bygges tæt på sådanne støjkluder. På samme måde som vi heller ikke tillader nyt byggeri, hvor der er udsigt til oversvømmelser.

NABOSTØJ ER ET andet af de oversete støjområder. Lovgivning og hensynsfuldhed bør her gå hånd i hånd. Alt for mange har måttet flytte på grund af støjende naboer. Det er ikke rimeligt.

Støjdæmpning af maskiner er et

særligt punkt sammen med dæmpning af støj fra byggerier. Byggeriet af metroen i København har været fulgt af rutinemæssige overskridelser af støjgrænserne. Det er ikke rimeligt, at naboerne til metroen skal betale med deres helbred. Nå metroer og letbaner kører, er der også støjproblemer. De er nu under testkørslerne blevet synlige også i Odense.

Lavfrekvent støj, eksempelvis fra vore vindmøller, udgør et særligt problem, som også kalder på mere forskning, så dæmpning af denne støj skal baseres på solid dokumentation. Vore naturområder skal beskyttes mod støj. Dyrene påvirkes mærkbart af støj. Områder i byerne og på landet, som er friholdt for støj, skal vi værne om. Det vil utvivlsomt blive fremtidens bedste boligområder.